

Prima instanță: M. Murguleț.
Instanța de apel: N. Cernat, A. Pahopol, V. Efros.

dosarul nr. 2r- 13/17

DECIZIE

11 ianuarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Mihai Poalelungi
Valentina Clevadî
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către reprezentantul recurentei Gabriela Zambițchi, Adrian Berezovschi,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Efim Sudacov împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 264, Victor Eșanu și Gabriela Zambițchi cu privire la eliberarea ordinului de repartiție, declararea nulă a procesului verbal, declararea nulă a contractului, recunoașterea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, prin care a fost respinsă cererea de recuzare formulată de avocații Gărgăun Igor și Gărgăun Elena și cererea de recuzare formulată de avocatul Adrian Berezovschi în privința judecătorilor Curții de Apel Chișinău - Nina Cernat, Anatol Pahopol și Lidia Bulgac ca fiind neîntemeiate; împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, prin care a fost dispusă restituirea cererii de apel depusă de apelanții Zambițchi Gabriela prin intermediul avocatului Sergiu Bejan și a avocatului Adrian Berezovschi, și de Eșanu Victor, prin intermediul avocatului Sergiu Bejan, împotriva hotărîrii judecătorești Buiucani, mun.Chișinău din 19 februarie 2016, pe motiv că apelul este semnat de persoane neîmputernicite și pe motiv că apelanții nu au înregistrat apel motivat și nu au achitat taxa de stat în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016,

c o n s t a t ă

La 06 august 2003, Efim Sudacov a depus cerere de chemare în judecată împotriva C.C.L. nr. 264 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, conform procesului-verbal al adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, s-a dispus vânzarea garajului lui Efim Sudacov cu achitarea datoriei acumulate pentru serviciile comunale.

Afirmă reclamantul că, la data desfășurării adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, nu avea careva datorii la serviciile comunale față de C.C.L. nr. 264.

Invocă reclamantul că, pârâtul având la bază procesul-verbal al adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, prin certificatul nr. 26 din 26 noiembrie 2003, a transmis garajul nr. 11 în proprietatea lui Victor Eșanu, ulterior, în baza contractului de donație nr. 2855 din 27 iulie 2006, Victor și Iulia Eșanu au transmis garajul nr. 11, Gabrielei Zambîțchi.

Sușține reclamantul că, fiind membru al C.C.L. nr. 264 de la fondarea cooperativei, a achitat integral și simultan costul apartamentului nr. 19 de pe str. I. Creangă 20/4, mun. Chișinău cât și costul garajului nr. 11.

Cere reclamantul, eliberarea ordinului de repartitie a apartamentului nr. 19 de pe str. I. Creangă 20/4, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 iunie 2014, reclamantul Efim Sudacov a depus o cerere de concretizare a cerințelor, cerând declararea nulității procesului-verbal al adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, a certificatului C.C.L. nr. 264 din 26 noiembrie 2003, înregistrat la O.C.T. Chișinău la 26 noiembrie 2003, a contractului de donație nr. 2855, încheiat la 27 iulie 2006, recunoașterea dreptului de proprietate a lui Efim Sudacov asupra garajului nr. 11 cu nr. cadastral 0100508.226.01.040 situat pe str. I. Creangă 20/4, mun. Chișinău, ridicarea sechestrului aplicat asupra garajului nr. 11, repararea prejudiciului material din contul C.C.L. nr. 264 în beneficiul lui Efim Sudacov a costului locațiunii garajului nr. 11, pentru perioada 17 noiembrie 2003 – 25 iunie 2014, câte 300 lei lunar, iar în total suma în mărime de 38 100 lei, repararea prejudiciului moral din contul C.C.L. nr. 264 în beneficiul lui Efim Sudacov a sumei în mărime de 100 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus declararea nulității procesului-verbal al adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, a certificatului C.C.L. nr. 264 din 26 noiembrie 2003, înregistrat la O.C.T. Chișinău la 26 noiembrie 2003, a contractului de donație nr. 2855, încheiat la 27 iulie 2006,

recunoașterea dreptului de proprietate a lui Efim Sudacov asupra garajului nr. 11 cu nr. cadastral 0100508.226.01.040 situat pe str. I. Creangă 20/4, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către Victor Eșanu, Gabriela Zambîțchi, Efim Sudacov și C.C.L. nr. 264. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelului motivat și bonului de plată a taxei de stat, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii.

S-a comunicat apelanților că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerate depuse și vor fi restituite.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de recuzare formulată de avocații Gărgăun Igor și Gărgăun Elena și cererea de recuzare formulată de avocatul Adrian Berezovschi în privința judecătorilor Curții de Apel Chișinău - Nina Cernat, Anatol Pahopol și Lidia Bulgac ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 au fost respinse, ca lipsite de temei, cererile de apel declarate de către Sudacov Efim și CCL nr.264 împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani, mun.Chișinău din 19 februarie 2016 și a fost menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 a fost dispusă restituirea cererii de apel depusă de apelanții Zambîțchi Gabriela prin intermediul avocatului Sergiu Bejan și a avocatului Adrian Berezovschi, și de Eșanu Victor, prin intermediul avocatului Sergiu Bejan, împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani, mun.Chișinău din 19 februarie 2016, pe motiv că apelul este semnat de persoane neîmputernicite și pe motiv că apelanții nu au înregistrat apel motivat și nu au achitat taxa de stat în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016.

La 05 decembrie 2016, reprezentantul recurenteii Gabriela Zambîțchi, Adrian Berezovschi, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, cerând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și pronunțarea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii de recuzare a completului de judecată; casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, reprezentantul recurenteii a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, sunt neîntemeiate și ilegale, fiind pasibile de

casare, deoarece acestea ar fi fost emise cu încălcarea vădită a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea parțială a încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, soluționarea parțială a problemei în fond, menținerea în rest a aceleiași încheieri cât, și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Din materialele dosarului urmează că, la 06 august 2003, Efim Sudacov a depus cerere de chemare în judecată împotriva C.C.L. nr. 264 cu privire la eliberarea ordinului de repartitie și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 februarie 2016 acțiunea a fost admisă parțial. S-a dispus declararea nulității procesului-verbal al adunării generale a membrilor C.C.L. nr. 264 din 12 noiembrie 2003, a certificatului C.C.L. nr. 264 din 26 noiembrie 2003, înregistrat la O.C.T. Chișinău la 26 noiembrie 2003, a contractului de donație nr. 2855, încheiat la 27 iulie 2006, recunoașterea dreptului de proprietate a lui Efim Sudacov asupra garajului nr. 11 cu nr. cadastral 0100508.226.01.040 situat pe str. I. Creangă 20/4, mun. Chișinău și încasarea cheltuielilor de judecată. În rest acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016 nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de către Victor Eșanu, Gabriela Zambîțchi, Efim Sudacov și C.C.L. nr. 264. S-a comunicat apelanților despre necesitatea prezentării apelului motivat și bonului de plată a taxei de stat, acordându-le pentru aceasta un termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii.

S-a comunicat apelanților că, în caz dacă nu vor lichida neajunsurile menționate, cererile de apel nu vor fi considerată depuse și vor fi restituite.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 a fost respinsă cererea de recuzare formulată de avocații Gărgăun Igor și Gărgăun Elena și cererea de recuzare formulată de avocatul Adrian Berezovschi în privința judecătorilor Curții de Apel Chișinău - Nina Cernat, Anatol Pahopol și Lidia Bulgac ca fiind neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 au fost respinse, ca lipsite de temei, cererile de apel declarate de către Sudacov Efim și CCL nr.264 împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani, mun.Chișinău din 19 februarie 2016 și a fost menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 a fost dispusă restituirea cererii de apel depusă de apelanții Zambîțchi Gabriela prin intermediul avocatului Sergiu Bejan și a avocatului Adrian Berezovschi, și de Eșanu Victor, prin intermediul avocatului Sergiu Bejan, împotriva hotărîrii judecătoreiei Buiucani, mun.Chișinău din 19 februarie 2016, pe motiv că apelul este semnat de persoane neîmputernicite și pe motiv că apelanții nu au înregistrat apel motivat și nu au achitat taxa de stat în termenul limită stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016.

La 05 decembrie 2016, reprezentantul recurenteii Gabriela Zambîțchi, Adrian Berezovschi, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, cerând admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 și pronunțarea unei noi încheieri cu privire la admiterea cererii de recuzare a completului de judecată; casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

Cu referire la cele enunțate, Colegiul reiterează prevederile art. 369 alin. (1) lit. a) CPC, care indică că, instanța de apel restituie printr-o încheiere cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă.

În conformitate cu art. 368 CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantei un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale. Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată cu recurs.

Respectiv, Colegiul indică obligativitatea impusă de prezenta normă persoanelor fizice sau juridice de a prezenta la depunerea cererii de apel plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Colegiul apreciază că instanța de apel în mod întemeiat a restituit recurenteii-apelante cererea de apel, dat fiind faptul că prin prisma art. 364 alin. (1) CPC cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat.

Astfel recurenta-apelantă, fiind înștiințată că, în cazul nedeunerii în termen a dovezii de achitare a taxei de stat, cererea va fi restituită, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Mai mult decât atât, cererea de apel motivată a fost depusă la 12 septembrie 2016, cu depășirea vădită a termenului legal stabilit prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 martie 2016, semnată de către avocatul Adrian Berezovschi.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

Analizând prevederile normei descrise în raport cu materialele cauzei, instanța de recurs constată că instanța de apel s-a conformat întru totul cerințelor legale și i-a acordat recurenteii-apelante termen pentru înlăturarea neajunsurilor menționate.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau plata unei părți a ei.

În acest sens, indică instanța de recurs, reprezentantul recurenteii Gabriela Zambîțchi, Adrian Berezovschi, nu a cerut instanței de apel amânarea ori scutirea totală sau parțială de la plata taxei de stat.

În această ordine de idei, Colegiul reține că argumentele invocate în cererea de recurs de către reprezentantul recurenteii Gabriela Zambîțchi, Adrian Berezovschi, indică direct la eschivarea neîntemeiată de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Este de menționat că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relatat în practica sa constantă că, „dreptul la o instanță” nu este un drept absolut. Or, interesele unei bune administrări a justiției, pot să justifice impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy-Miloslavsky împotriva Regatului Unit, Kreuz vs Polonia).

În același timp, consideră instanța de recurs, urmează a fi admis recursul și casată încheierea din 15 noiembrie 2016 în ceea ce ține de restituirea cererii de apel, ca fiind semnată de o persoană neîmputernicită, Adrian Berezovschi, cu excluderea din dispozitiv a acestei sintagme, din considerentele ce urmează.

Persoanele fizice și juridice sânt în drept să beneficieze, în modul stabilit, de asistența juridică a oricărui avocat în bază de acord al părților. Or, aliniatul (7) al art. 80 CPC prevede că, împuternicirile date avocatului se atestă printr-un mandat, eliberat de reprezentat și certificat de avocat.

Conform art. 1030 alin. (1) Cod civil, prin contractul de mandat o parte

(mandant) împuternicește cealaltă parte (mandatar) de a o reprezenta la încheierea de acte juridice, iar aceasta, prin acceptarea mandatului, se obligă să acționeze în numele și pe contul mandantului, iar conform art. 242 alin. (1) Cod civil, un act juridic poate fi încheiat personal sau prin reprezentant. Împuternicirile reprezentantului rezultă din lege, din act juridic sau din împrejurările în care acționează.

Astfel, în situația în care, un avocat a încheiat un contract de asistență juridică cu partea în proces, în temeiul unei procuri, eliberate de partea în proces, unei persoane terțe, în raport cu normele de drept procedurale cu privire la reprezentarea în proces, denotă valabilitatea mandatului avocatului de reprezentare în proces a persoanei – parte în proces, care a mandatat semnarea contractului de asistență juridică unei alte persoane (v.5, p.30)

În conformitate cu art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar. Participarea personală în proces nu face ca persoana fizică să decadă din dreptul de a avea avocat.

În temeiul art. 81 CPC, împuternicirea de reprezentare în judecată, acordă reprezentantului dreptul de a exercita în numele reprezentatului toate actele procedurale, cu excepția unor drepturi, care trebuie menționate expres, sub sancțiunea nulității, în procura eliberată reprezentantului persoanei juridice sau în mandatul eliberat avocatului.

Astfel, în cazul în care contractul de asistență juridică cu partea în proces, este încheiat cu avocatul, de o terță persoană, în temeiul unei procuri, eliberate de partea în proces, unei persoane terțe, prevederile art.art. 75 și 81 CPC nu se încalcă. Or, prin procură se acordă terței persoane doar dreptul de a încheia contractul de asistență juridică cu avocatul, din numele reprezentantului, în condițiile expuse în procură, iar împuternicirile de reprezentare se acordă avocatului nemijlocit.

La caz, nu sunt încălcate nici prevederile art. 244 Cod civil, deoarece prin acordarea împuternicirilor de a încheia contractul de asistență juridică cu avocatul, terțul, prin procura respectivă, nu se substituie cu reprezentantul în acordarea drepturilor procesuale de reprezentare.

Prin urmare, la caz, este vorba despre un act juridic care poate fi încheiat în temeiul art.art. 242, 252, 1030 Cod civil.

În acest sens se reține că, orice act juridic care urmează a fi încheiat de persoana fizică se prezumă că, poate fi semnat și de către reprezentantul său în baza împuternicirilor acordate în conformitate cu legea, atît timp cît prin legea organică nu sunt stabilite interdicții.

Or, drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova (art. 1 alin. (3), art. 242 alin. (5) Cod civil).

Mai mult decît atît, p. 8 din hotărîrea Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar a fost modificat prin [Hotărîrea Guvernului nr.931 din 12.11.2014](#), în vigoare din 14.11.2014, conform căreia, împuternicirile avocatului și ale avocatului stagiar în procesul civil, stabilite în conformitate cu art.81 din

[Codul de procedură civilă al Republicii Moldova](#), urmează a fi consemnate pe versoul mandatului sau, după caz, în procura întocmită la cererea clientului, în modul stabilit de lege.

Dacă se întocmește o procură, avocatul sau avocatul stagiar, va nota pe versoul mandatului textul “Conform procurii anexate” și va semna versoul mandatului în locul clientului. Împuternicirile avocatului sau ale avocatului stagiar stabilite în procură sînt valabile doar dacă aceasta se prezintă împreună cu mandatul.

Respectiv, împuternicirile avocatului se confirmă prin mandat și prin procură, eliberată nemijlocit avocatului, iar încheierea contractului de asistență juridică, din numele clientului, cu terța persoană nu afectează deplinătatea împuternicirilor acordate avocatului, ultimul fiind în drept de a semna mandatul unipersonal conform p. 8 din hotărîrea Guvernului menționată.

Urmare a celor menționate, instanța de recurs, consideră concluzia instanței de apel cu privire la lipsa de împuterniciri a avocatului Adrian Berezovschi, ca fiind neîntemeiată și care urmează a fi exclusă din dispozitivul încheierii.

Instanța de recurs consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea instanței de apel din 08 noiembrie 2016. Or, motivele invocate de către reprezentantul recurenteii nu cad sub incidența art.50 CPC și nu pot constitui temei de admitere a recursului în această parte.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016 este întemeiată și legală, iar încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 este parțial neîntemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul declarat, de a casa parțial încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, soluționînd în parte problema în fond, prin excluderea sintagmei cu privire la motivul că apelul ar fi fost semnat de Adrian Berezovschi ca fiind persoană neîmputernicită, cu menținerea în rest a aceleiași încheieri cît, și menținerea încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către reprezentantul recurenteii Gabriela Zambîțchi, Adrian Berezovschi.

Se casează parțial încheierea Curții de Apel Chisinău din 15 noiembrie 2016 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Efim Sudacov împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 264, Victor Eșanu și Gabriela Zambîțchi cu privire la eliberarea ordinului de repartiție, declararea nulă a procesului verbal, declararea nulă a contractului, recunoașterea dreptului de

proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și se exclude din dispozitivul încheierii menționate sintagma cu privire la motivul că, apelul ar fi fost semnat de Adrian Berezovschi ca fiind persoană neîmputernicită.

În rest, încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016 se menține.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2016, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Efim Sudacov împotriva Cooperativei de Construcție a Locuințelor nr. 264, Victor Eșanu și Gabriela Zambîțchi cu privire la eliberarea ordinului de repartiție, declararea nulă a procesului verbal, declararea nulă a contractului, recunoașterea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Mihai Poalelungi

Valentina Clevadi

Dumitru Mardari